

Správa

o činnosti hlavného kontrolóra mesta Nováky za I. polrok 2016

V súlade s ustanovením § 18f, ods. 1, písm. e) zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o obecnom zriadení“), hlavný kontrolór predkladá mestskému zastupiteľstvu správu o kontrolnej činnosti.

Hlavný kontrolór v priebehu hodnoteného obdobia vykonával kontrolnú činnosť v rozsahu, ktorý mu vyplýva z príslušných ustanovení citovaného zákona a túto vykonával v súlade s plánom kontrolnej činnosti hlavného kontrolóra na I. polrok 2016.

Kontrolná činnosť v hodnotenom období bola zameraná na kontrolu zákonnosti, účinnosti a hospodárnosti nakladania s majetkom a majetkovými právami obce, vybavovania sťažností a petícií, kontrolu dodržiavania všeobecne záväzných právnych predpisov vrátane nariadení mesta, kontrolu plnenia uznesení mestského zastupiteľstva, kontrolu dodržiavania interných predpisov obce, či kontrolu plnenia ďalších úloh ustanovených osobitnými predpismi.

Plán kontrolnej činnosti hlavného kontrolóra na I polrok 2016 bol schválený MsZ dňa 23. novembra 2015 Uznesením č. 195/2015. V sledovanom období boli v zmysle plánu vykonané nasledovné kontroly:

1. Následná finančná kontrola použitia prostriedkov z rozpočtu mesta Nováky v roku 2015 v Programe 8 Vzdelávanie, podprogram 1 Materské školy

Kontrolou bolo zistené, že mesto nemalo vypracované zásady a pravidlá, podľa ktorých by bolo postupované pri predkladaní návrhov rozpočtu, pri predkladaní rozpočtových zmien, ako aj pri výslednom vyhodnocovaní rozpočtu. Z tohto dôvodu bola snaha, nielen v materskej škole, aby správcovia rozpočtových prostriedkov ušetrené prostriedky vo svojich položkách rozpočtu presúvali rozpočtovými opatreniami, alebo aktualizáciami rozpočtu do položky Mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné služobné vyrovnania;

Vykonanou kontrolou nebolo zistené porušenie všeobecne platných právnych predpisov v zmysle zákona č. 431/2002 Z.z. o účtovníctve a zákona č. 502/2001Z. Z. o finančnej kontrole a vnútornom audite, ale porušenie bolo zistené v § 6, ods. 12, bod c), zákona č. 596/2003 Z. z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve, podľa ktorého mesto Nováky bolo povinné vypracovať všeobecne záväzné nariadenie, ktorým pre materské školy, ale aj pre ostatné školské zariadenia vo svojej zriaďovateľskej pôsobnosti, by boli určené podrobnosti ich financovania, lehoty na predloženie údajov, podľa ktorých ich bude financovať, výška finančných prostriedkov určených na mzdy a prevádzku na dieťa materskej školy, v zariadeniach školského stravovania na skutočného stravníka, ako aj deň v mesiaci, do ktorého poskytne ostatným školským zariadeniam finančné prostriedky.

Ďalej bolo zistené, že uhradením dvoch preddavkových faktúr došlo k porušeniu zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy v § 19 ods. 8, v ktorom je nariadené, že subjekt verejnej správy môže poskytovať preddavky, len ak boli vopred písomne dohodnuté v zmluve o dodávke výkonov a tovarov, a to najviac na obdobie troch mesiacov v závislosti od vecného plnenia dodávok výkonov a tovarov.

Ako opatrenie bolo navrhnuté, aby za porušenie zákona č. 523/2004 vyvodil prednosta MsÚ zodpovednosť voči zodpovedným osobám. Porušenie zákona č. 596/2003 je potrebné odstrániť do najbližšieho schválenia rozpočtu mesta.

V priebehu I. polroka 2016 Mesto Nováky vypracovalo Pravidlá rozpočtového hospodárenia mesta Nováky, ktorých absencia bola vytýkaná hlavným kontrolórom. V dokumente je zamedzené účelové presúvanie rozpočtových prostriedkov do položiek na odmeňovanie. Správcovia rozpočtových prostriedkov zodpovedajú za dodržanie t.j. neprekročenie schválených výdavkov najmä v kategóriách rozpočtových výdavkov 610 - Mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné osobné vyrovnania, 620 Poistné a príspevok do poisťovní a 637027 Odmeny zamestnancov mimopracovného pomeru. Výnimka môže byť schválená len v prípadoch, keď v priebehu roka bude zákonom zmenená tarifa pre odmeňovanie zamestnancov vo verejnom záujme, ktorú v týchto výnimočných prípadoch môže schváliť len primátor mesta.

2. Kontrola predložených vyúčtovaní použitia dotácií za rok 2015, ktoré fyzické a právnické osoby predložili na základe ustanovení VZN č. 5 /2015. Kontrolu spojiť s dodržiavaním ustanovení Zmlúv o dotácii a ich dodatkov zo strany prijímateľa a poskytovateľa“.

Kontrolou bolo zistené zlepšenie v predkladaných dokumentoch u všetkých subjektoch, ktorým to bolo hlavným kontrolórom v minulosti vyčítané. U niektorých poberateľoch dotácie boli zistené drobné nedostatky v predkladaných dokladoch, väčšinou technického charakteru, ktoré vznikajú najmä tým, že subjektom nevykonáva vyúčtovanie odborne zdatná osoba v oblasti účtovníctva, ale väčšinou si ho robia sami. Výnimkou bolo použitie finančných prostriedkov pridelených občianskemu združeniu MFK Nováky. Vzhľadom na skutočnosť, že išlo o opakované porušovanie všeobecne záväzných nariadení mesta Nováky, ako aj zmluvných podmienok, hlavný kontrolór neodporučil, aby MFK Nováky v roku 2016 bol poberateľom prostriedkov z dotácie mesta Nováky. Odporúčanie bolo akceptované.

Ako nedostatok v predložených vyúčtovaniach bol hlavným kontrolórom poukázaný v tom, že kontrolované subjekty úplne nepochopili, čo by malo byť uvedené vo vecnom zhodnotení dosiahnutého účelu. Vecné zhodnotenie dosiahnutého účelu malo obsahovať popis, ako boli jednotlivé účely použitia dotácie naplnené, napr. koľko účastníkov sa zúčastňovalo akcií, koľko občanov mesta Nováky si bolo pozrieť dotovanú akciu, aké úspechy alebo ocenenia dosiahli členovia danej organizácie na akcii, aký bol prínos týchto podujatí pre mesto, poprípade návrhy na vylepšenie organizovania do budúcnosti a pod.

Samostatným problémom je forma propagácie mesta. Predstava tvorcu VZN bola taká, že poberateľ dotácie uvedie na propagačných materiáloch, na plagátoch pozývajúcich na podujatie, na domácom štadióne pri súťažných zápasoch alebo počas turnajov, na schôdzkach, výstavách a iných podujatiach usporiadaných poberateľmi dotácie, že bude v nejakom materiály, plagáte, pozvánke a pod. zdôraznené, že podujatie je finančne podporované mestom Nováky, alebo v podobnom zmysle, lebo najväčšia propagácia mesta je v tom, keď okolie má znalosť, že mesto je tá inštitúcia, ktorá finančne podporuje daný klub, organizáciu. Poberatelia dotácie si propagáciu mesta Nováky uvádzali napr. že už názov mesta Nováky, ktorý je v názve klubu je jeho propagácia, alebo že dajú logo mesta na dresy, že vlastne reprezentujú mesto už tým, že existujú na území mesta

3. Kontrola správnosti vedenia a nakladania s peňažnými prostriedkami v hotovosti v pokladni vybranej rozpočtovej organizácií mesta – Základná škola

Kontrolou vedenia a evidencie Pokladničnej knihy a k nej prislúchajúcim dokladom bolo zistených viacero nedostatkov. Bolo zistené porušenie ustanovení Zákona č. 357/2015 o finančnej kontrole a vnútornom audite, Zákona č. 523/2004 o rozpočtových pravidlách verejnej správy, Zákona č. 431/2002 o účtovníctve, Zákona č. 211/2000 o slobodnom prístupe k informáciám a Zákon č. 222/2004 o dani z pridanej hodnoty. Bolo zistené aj porušenie interného riadiaceho aktu školy Zásady vedenia pokladnice.

Ako opatrenie bolo navrhnuté, aby za porušenie citovaných zákonov a vnútornej smernice vyvodila riaditeľka ZŠ zodpovednosť voči ekonómke Základnej škole v Novákoch. Ďalej bolo navrhnuté, aby škola vo svojich riadiacich aktoch opravila záležitosti, ktoré vstúpili do platnosti od 1. januára t. r. prijatím Zákona č. 357/2015 o finančnej kontrole a vnútornom audite. Posledným opatrením bolo doplatiť finančný rozdiel zamestnancom za nesprávne zrátenie účtovaného nákupu a náhradu za stravné z cestovného príkazu.

Kontrolou fyzického stavu hotovosti v pokladni a zostatkom v Pokladničnej knihe nebol zistený rozdiel.

4. Kontroly vykonávané na základe uznesení Mestského zastupiteľstva v Novákoch.

Na základe Uznesenia MsZ č. 129/2011 z 13. 12. 2011, je vykonávaná pravidelná **Mesačná kontrola naplňania príjmových častí rozpočtu podľa obsahovej a časovej príslušnosti, ako aj výdavkov podľa jednotlivých programov a podprogramov v aktuálnom časovom období.**

Správy z uvedenej kontroly sú zasielané poslancom mesta na emailové adresy. Vyššie spomínané informácie vychádzajú z účtovného systému mesta a každý program je rozložený do jednotlivých prvkov. Kontrola bola vykonávaná priebežne celý rok. Po prijatí výstupu z informačného systému mesta bolo naplňanie príjmov a výdavkov rozpočtu hlavným kontrolórom spracované do tabuliek, aby bolo možné sledovať jednotlivé príjmy aj výdavky v aktuálnom mesiaci, lebo z informačného systému Korwin sú výstupy len nárastom od začiatku rozpočtového roku.

Uznesením MsZ č. 303/2016 zo dňa 25. 4. 2016 uložilo mestské zastupiteľstvo hlavnému kontrolórovi vykonať **kontrolu sťažnosti 1404/539/2016 a sťažnosti 1406/541/2016.**

V správe z kontroly bolo hlavným kontrolórom popísaný postup pri vybavovaní sťažností, ktoré môže v meste vykonávať hlavný kontrolór v súlade s ustanovením §18d ods. 1 zákona č. 369/1990 Z. z. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov, ako aj so Zásadami postupu pri vybavovaní sťažností v podmienkach Mesta Nováky (ďalej len Zásady). Boli v nej uvedené aj niektoré postupy Komisie pre ochranu verejného záujmu, ktoré neboli úplne v súlade so Zásadami. Ako reakcia na Správu bolo v Zápisnici z Komisie uvedené, že „Hlavný kontrolór nepochopil alebo nechcel pochopiť úlohu, ktoré uložilo MsZ. Komisia sa jednohlasne zhodla, že vyhodnotenie uznesenia nie je adekvátne a hlavný kontrolór sa zbavil zodpovednosti. Komisia je nespokojná so stanoviskom hlavného kontrolóra“.

K tomuto dávam stanovisko vysvetľujúce postup hlavného kontrolóra nasledovne: Komisia mala predstavu, že hlavný kontrolór vykoná kontrolu obsahu sťažnosti. V Zásadách

je v článku 5 Základné pravidlá pri vybavovaní sťažností uvedené, že pri prešetrovaní sťažnosti sa vychádza z jej predmetu. V predmete bolo uvedené, že ide o sťažnosť proti konaniu primátora, prednostu MsÚ a pracovníkov MsÚ Nováky. Sťažnosť podaná proti činnosti primátora môže prešetrovať len komisia, zriadená mestským zastupiteľstvom. Túto právomoc nemôže nikomu delegovať, preto hlavný kontrolór nemohol vykonať šetrenie sťažnosť proti konaniu primátora mesta, lebo by sa dopustil porušenia Zásad.

5. Výkon ostatnej kontrolnej činnosti

Súčasťou práce hlavného kontrolóra v uplynulom hodnotiacom období bola taktiež:

- kontrolu prijatých uznesení MsZ, ktorých plnenie bolo prezentované na každom nasledujúcom zasadnutí MsZ;
- vypracovanie plánu kontrolných činností;
- vypracovanie stanoviska k záverečnému účtu Mesta Nováky za rok 2015;
- stanoviská hlavného kontrolóra k úverom, o ktoré Mesto Nováky žiada bankové ústavy;
- spolupráca pri tvorbe riadiaceho aktu - Pravidlá rozpočtového hospodárenia mesta Nováky
- účasť na poradách primátora mesta, zasadnutiach MsR a MsZ;
- riešenie sťažnosti a podnetu;
- účasť na seminári Združenia hlavných kontrolórov SR a odbornej konferencii pre hlavných kontrolórov miestnej a regionálnej samosprávy;
- vyjadrovanie pripomienok v obehovom konaní pri prijímaní interných dokumentov mesta, všeobecne záväzných nariadení mesta a niektorých zmlúv;
- účasť na formulácii korešpondencie mesta, ktorá bola posielaná fyzickým a právnickým osobám ako ohlas na zistenia hlavného kontrolóra pri výkone kontrolnej činnosti;
- vypracovanie stanovísk pre kontroly vyšších orgánov a výpovede pre orgány činné v trestnom konaní;
- iné činnosti.

Nováky 16. septembra 2016

Ing. Pavol Peško
hlavný kontrolór mesta Nováky